

ÔN TẬP PHẦN TẬP LÀM VĂN (tiếp theo)

Bài tập

1. Bài tập 7, trang 220, SGK.
2. Bài tập 8, trang 220, SGK.
3. Bài tập 10, trang 220, SGK.
4. Bài tập 11, trang 220, SGK.
5. Bài tập 12, trang 220, SGK.

Gợi ý làm bài

1. Văn tự sự là phần trọng tâm của chương trình Ngữ văn lớp 9, học kì I. Các nội dung tự sự vừa lặp lại, vừa nâng cao. Những điểm khác nhau thể hiện ở yêu cầu về việc nhận diện các yếu tố *miêu tả nội tâm ; nghị luận ; đối thoại, độc thoại và độc thoại nội tâm ; người kể chuyện* trong văn bản tự sự ; yêu cầu về kĩ năng kết hợp các phương thức trong một văn bản ; yêu cầu thấy được vai trò, vị trí và tác dụng của các yếu tố miêu tả nội tâm, nghị luận ; vai trò, tác dụng của đối thoại và độc thoại ; của việc thay đổi các hình thức người kể chuyện trong một văn bản tự sự,...

2. Trong một văn bản có đủ các yếu tố miêu tả, biểu cảm, nghị luận mà vẫn gọi đó là văn bản tự sự vì các yếu tố đó chỉ là những yếu tố hỗ trợ nhằm làm nổi bật phương thức biểu đạt chính là phương thức tự sự. Khi gọi tên một văn bản, người ta căn cứ vào phương thức biểu đạt chính của văn bản đó. Trong thực tế, ít có một văn bản nào đó chỉ vận dụng một phương thức biểu đạt duy nhất.

3. Một số tác phẩm tự sự được học trong SGK Ngữ văn từ lớp 6 đến lớp 9 không phải bao giờ cũng phân biệt rõ bố cục ba phần : Mở bài, Thân bài và Kết bài. Tuy vậy bài tập làm văn kể chuyện của em vẫn phải có đầy đủ ba phần đã nêu, bởi vì khi còn ngồi trên ghế nhà trường, em đang trong giai đoạn luyện tập, phải rèn luyện theo những yêu cầu "chuẩn mực" của nhà trường. Sau khi đã trưởng thành, em có thể viết tự do, "phá cách" như các nhà văn.

4. Những kiến thức và kĩ năng về kiểu văn bản tự sự của phần Tập làm văn đã soi sáng thêm rất nhiều cho việc đọc – hiểu các văn bản tác phẩm văn học tương ứng trong SGK Ngữ văn. Chẳng hạn, khi học về các yếu tố đối thoại, độc thoại và độc thoại nội tâm trong văn bản tự sự, các kiến thức về tập làm văn đã giúp cho người học hiểu sâu hơn các đoạn trích *Truyện Kiều* của Nguyễn Du cũng như truyện ngắn *Làng* của Kim Lân. (Xem lại bài *Đối thoại, độc thoại và độc thoại nội tâm trong văn bản tự sự*, hoặc bài *Miêu tả nội tâm trong văn bản tự sự* đã học để làm sáng tỏ.)

5. Những kiến thức và kĩ năng về các tác phẩm tự sự của phần Đọc – hiểu văn bản và phần Tiếng Việt tương ứng đã giúp làm tốt bài văn tự sự. Chẳng hạn, các văn bản tự sự trong sách Ngữ văn đã cung cấp các đề tài, nội dung và cách kể chuyện, cách dùng các ngôi kể, người kể chuyện, cách dẫn dắt, xây dựng và miêu tả nhân vật, sự việc,...